

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА.
30 05 2023 року

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 12 від «29» травня 2023 р.
В.о. завідувача кафедри
Олена ЛЕМІШКО Олена ЛЕМІШКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Облік і аудит»
Валентина ЯВОРСЬКА Валентина ЯВОРСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»
освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Факультет Економічний
Розробники: доцент, к.е.н. Тітенко З.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Податкова система

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Іспит</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4	-
Семестр	7	-
Лекційні заняття	15	-
Практичні, семінарські заняття	30	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	105	-
Індивідуальні заняття	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Ефективність податкової системи є передумовою вирішення соціальних і економічних завдань, а також інших функцій, які виконує держава. З фіскальної точки зору, важливим є достатність доходів, які отримує держава, з економічної - який вплив вона здійснює через податкову політику на економічний розвиток. Управління податковою сферою є складним процесом, який вимагає висококваліфікованих спеціалістів, добре обізнаних як з теоретичними аспектами оподаткування, так і з практичними питаннями щодо нарахування і стягнення податків. Дисципліна "Податкова система" є складовою підготовки таких фахівців.

Курс орієнтований на нове економічне мислення, носить комплексний узагальнюваний характер і об'єднує через призму управлінської діяльності в одне ціле знання, отримані студентами в процесі вивчення таких дисциплін: фінанси, бюджетна система, фінансовий облік, економічний аналіз, статистика.

Дисципліна "Податкова система" сприяє отриманню студентами знань і практичних навичок з адміністрування податків та складання податкової звітності, які необхідні сучасним спеціалістам для здійснення управління у

сфері оподаткування. Оволодіння знаннями курсу сприяє кращому розумінню функціональних аспектів діяльності податкових органів та мотивів поведінки платників податків, набуттю досвіду та усвідомленню основних методів оподаткування. Рівень знань з цієї дисципліни визначає професійну компетентність студента до практичної діяльності.

Метою вивчення дисципліни «Податкова система» є вивчення теоретичних та організаційних основ оподаткування, методики розрахунків і порядку сплати податків і обов'язкових платежів юридичних і фізичних осіб.

Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних та організаційних засад податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування.

Предметом навчальної дисципліни є організація справляння податків і обов'язкових платежів в Україні.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності

3. Програма та структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні основи оподаткування та непряме оподаткування

Тема 1. Економічна сутність податків

Об'єктивна обумовленість податків їх значення для держави. Оподаткування в історичній ретроспективі етапи розвитку податків та їх форми і види на кожному етапі. Еволюція наукових поглядів на податки та теорії оподаткування загальні і часткові. Наукові школи і їх представники. Сучасні уявлення про сутність податку як економічної категорії з точки зору теорії суспільних послуг. Особливості податків і податкових відносин. основні і факультативні елементи податку. Форми податків та їх класифікація. Функції податків.

Тема 2. Акцизний податок

Економічна сутність акцизного податку. Законодавча і нормативна база оподаткування. Особливості застосування акцизного податку в Україні.

Платники. Об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Ставки акцизного податку. Порядок визначення сум акцизного податку. Строки та порядок сплати. Строки подання звітності.

Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів. Акцизний податок в операціях з переробки давальницької сировини. Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Застосування марок акцизного збору.

Механізм застосування пільг для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.

Тема 3. Мито

Мито як джерело доходів бюджету і як засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Об'єкти оподаткування. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення. Експортне та імпортне мито. Антидемпінгове, компенсаційне й спеціальне мито. Платники мита. Види ставок мита (звичайні, пільгові, преференційні) та механізм їх застосування. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Пільги. порядок митного оформлення. Види і способи переміщення товарів через митний кордон. Митні режими.

Тема 4. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Платники податку на додану вартість. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Операції, що не є об'єктом

оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування. Ставки податку на додану вартість. Види операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою.

Податковий облік з ПДВ. Податкові зобов'язання і податковий кредит. Умови, що визначають право платника на податковий кредит. Податкова накладна. Реєстр податкових накладних. Визначення дат виникнення податкових зобов'язань і права на податковий кредит.

Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Податкові періоди. Строки подання податкової декларації та розрахунків з бюджетом. Система пільг з податку на додану вартість. Система електронного адміністрування ПДВ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Форми та механізми регулювання податкової політики

Тема 5. Податок на прибуток підприємств

Корпоративне оподаткування та його роль у формуванні доходів держави. Особливості оподаткування прибутку підприємств. Платники податку на прибуток підприємств. Ставки податку. Об'єкт оподаткування. Порядок розрахунку оподаткованого прибутку.

Формування доходів звітного періоду, їх склад і визначення. Порядок коригування доходів звітного періоду. Формування витрат звітного періоду та їх склад. Види витрат, які не входять до складу витрат звітного періоду. Дата визнання доходів і витрат звітного періоду.

Амортизація основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації. Особливості амортизації нематеріальних активів.

Оподаткування операцій особливого виду. Пільги щодо податку на прибуток підприємств. Строки сплати податку та подання звітності

Тема 6. Оподаткування доходів фізичних осіб

Причини поширення податку та його роль у формуванні доходів держави. Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування та ставки. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка в оподаткуванні доходів фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету. Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів.

Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Визначення чистого доходу. Витрати, зв'язані з підприємницькою діяльністю. Ставки податку. Порядок сплати податку до бюджету.

Тема 7. Спрощена система оподаткування

Поняття єдиного податку. Платники єдиного податку. Ставки єдиного податку та порядок його сплати.

Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Законодавча і нормативна база оподаткування. Визначення суб'єктів малого підприємництва. Порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.

Платники єдиного податку. Ставки єдиного податку для юридичних осіб. Об'єкт і база оподаткування. Ставки єдиного податку для фізичних осіб. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.

Строки сплати єдиного податку до бюджету. Порядок та строки подання звітності суб'єктами малого підприємництва.

Тема 8. Рентна плата та екологічний податок

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Подання декларації і строки сплати рентної плати.

Сутність екологічного оподаткування. Платники екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування екологічного податку. Порядок обчислення екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку.

Тема 9. Місцеві податки та збори

Економічна сутність та значення місцевих зборів: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір. Суб'єкти і об'єкти оподаткування. Податкові ставки. Механізм обчислення та строки сплати місцевих зборів Економічна сутність та значення місцевих податків: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого					
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи оподаткування та непряме оподаткування												
Тема 1. Економічна суть податків	13	1	2			10						
Тема 2. Акцизний податок	16	2	2			12						
Тема 3. Мито	17	1	4			12						
Тема 4. Податок на додану вартість	18	2	4			12						
Разом за змістовним модулем 1	64	6	12			46						
Змістовний модуль 2. Форми та механізми регулювання податкової політики												
Тема 1. Податок на прибуток підприємств	18	2	4			12						
Тема 2. Оподаткування доходів фізичних осіб	18	2	4			12						
Тема 3. Спрощена система оподаткування	18	2	4			12						
Тема 4. Рентна плата та екологічний податок	18	2	4			12						
Теми 5. Місцеві податки та збори	14	1	2			11						
Разом за змістовним модулем 2	86	9	18			59						
Усього годин	150	15	30			105						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна суть податків	2
2	Акцизний податок	2
3	Мито	4
4	Податок на додану вартість	4
5	Податок на прибуток підприємств	4
6	Оподаткування доходів фізичних осіб	4
7	Спрощена система оподаткування	4
8	Рентна плата та екологічний податок	4
9	Місцеві податки та збори	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна суть податків	10
2	Акцизний податок	12
3	Мито	12
4	Податок на додану вартість	12
5	Податок на прибуток підприємств	12
6	Оподаткування доходів фізичних осіб	12
7	Спрощена система оподаткування	12
8	Рентна плата та екологічний податок	12
9	Місцеві податки та збори	11

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентів

1. Історія виникнення податків
2. Функції податків
3. Класифікація податків
4. Податкова служба України
5. Сутність податку на додану вартість
6. Платники ПДВ та їх реєстрація
7. Об'єкт та база оподаткування податку на додану вартість
8. Розмір ставок податку на додану вартість
9. Документальне оформлення операцій з податку на додану вартість
10. Порядок обчислення і сплати податку на додану вартість
11. Операції, що не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість
12. Операції звільнені від оподаткування податком на додану вартість
13. Податковий кредит
14. Реєстрація платників акцизного податку
15. Об'єкт оподаткування акцизним податком
16. Операції, що звільнені від оподаткування акцизним податком
17. Ставки акцизного податку
18. Порядок визначення та сплати акцизного податку
19. Єдиний митний тариф України
20. Нарахування та сплата мита
21. Тарифні преференції та безмитне переміщення товару
22. Платники податку та об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств
23. Оподаткування операцій особливого виду податку на прибуток підприємств
24. Пільги та операції звільнені від оподаткування податку на прибуток підприємства
25. Порядок обчислення податку на прибуток підприємства та звітність платника
26. Платники податку та об'єкт оподаткування податку з доходів фізичних осіб
27. База оподаткування податком з доходів фізичних осіб
28. Податкова знижка, що надається платникам податку з доходів фізичних осіб

29. Ставки податку з доходів фізичних осіб
30. Платники єдиного податку
31. Порядок визначення доходів платників єдиного податку
32. Ставки єдиного податку
33. Податковий період та строки сплати єдиного податку
34. Платники податку та об'єкт оподаткування земельним податком
35. Ставки земельного податку
36. Порядок нарахування та строки сплати земельного податку
37. Збір за спеціальне використання води
38. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів
39. Плата за користування надрами
40. Екологічний податок
41. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
42. Збір за місця для паркування транспортних засобів
43. Туристичний збір
44. Транспортний податок
45. Податкова система та принципи її побудови
46. Податкова політика та її зміст
47. Організаційна структура та функції державних податкових органів

Комплекс тестів для визначення рівня знань студентів

1. Одним з видів прямих податків є:
 - а) податок на додану вартість;
 - б) плата за землю;
 - в) акцизний збір;
 - г) мито.

2. Одним з видів непрямих податків є:
 - а) податок на прибуток;
 - б) податок з власників транспортних засобів;
 - в) податок на нерухоме майно;
 - г) мито.

3. Не відноситься до зборів:
 - а) державне мито;
 - б) рентні збори;
 - в) плата за землю;
 - г) збір за геологорозвідувальні роботи.

4. До місцевих зборів не відносять:
 - а) збір за забруднення навколишнього середовища;
 - б) збір за паркування автотранспорту;
 - в) ринковий збір;
 - г) готельний збір.

5. До місцевих податків належить:

- а) ПДВ;
- б) податок на прибуток;
- в) плата за землю;
- г) податок з реклами.

6. До суб'єктивних факторів, які зумовлюють недоліки у системі оподаткування належить:

- а) недостатній досвід оподаткування підприємств у умовах ринкової економіки;
- б) недостатня кількість досвідчених і підготовлених фахівців;
- в) затримка розроблення та ухвалення окремих законодавчих документів з оподаткування;
- г) дефіцит державних фінансових ресурсів.

7. До складу валових витрат не включають:

- а) витрати на поточний і капітальний ремонт;
- б) сума коштів, внесених у страхові резерви;
- в) витрати на утримання пунктів медичного огляду найманих працівників;
- г) сума сплачених податків на нерухомість.

8. В якій формі може здійснюватися виплата дивідендів:

- а) у грошовій формі або у вигляді акцій;
- б) лише в грошовій формі;
- в) лише у вигляді акцій.

9. До платежів за ресурси не відносять:

- а) податок на нерухоме майно;
- б) плата за землю;
- в) акцизний збір;
- г) збір за забруднення навколишнього природного середовища.

10. В Україні в якості непрямих податків використовуються:

- а) податок з продажу, податок з обороту та мито;
- б) податок з продажу, податок з обороту та ПДВ;
- в) податок з обороту, ПДВ та мито;
- г) акцизний збір, ПДВ та мито.

11. Реальними платниками непрямих податків є:

- а) покупці (споживачі);
- б) виробники;
- в) оптові посередники;
- г) роздрібні посередники.

12. Ставкою в 3% оподатковується дохід:

- а) за договорами страхування від об'єкта оподаткування;
- б) юридичні та фізичні особи, які реалізують легкові автомобілі;
- в) суб'єкти підприємницької діяльності, що торгують ювелірними виробами;

г) юридичні і фізичні особи, що здійснюють операції купівлі-продажу безготівкової валюти.

13. Ограни місцевого самоврядування мають право:

- а) запроваджувати тільки ті податки і збори, що передбачені законодавчими актами;
- б) встановлювати ставки, що не перевищують граничних розмірів, передбачених законодавчими актами;
- в) встановлювати ставку, меншу за мінімальну для окремих платників податків або взагалі звільняти від податку;
- г) встановлювати пільги для окремих платників податку лише у вигляді ставки, меншої за мінімальну.

14. Суб'єкт малого підприємництва, який сплачує єдиний податок, не сплачує:

- а) податок на прибуток та податок на промисел;
- б) збір на обов'язкове державне пенсійне страхування;
- в) збір на обов'язкове державне соціальне страхування;
- г) жоден з загальнодержавних зборів та платежів.

15. Ставка єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування на зарплату інвалідів становить:

- а) 22%
- б) 8,41%
- в) 5,5%
- г) вірна відповідь відсутня.

16. Вставте пропущене поняття:

.....— юридична особа або фізична особа чи представництво нерезидента - юридичної особи, які незалежно від їх організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок з доходів фізичних осіб до бюджету від імені та за рахунок платника податку, вести податковий облік та подавати податкову звітність податковим органам, а також нести відповідальність за порушення норм Податкового кодексу.

17. Розставте у відповідності до сутності способів умисного зменшення податкових зобов'язань:

Способи	Характеристика
А. Уникнення податків	1. Незаконне зменшення податкових зобов'язань
Б. Ухиленням від податків	2. Зменшення податкових зобов'язань законним шляхом, тобто з використанням певних положень податкового законодавства

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС <u>Бакалавр</u> Спеціальність / <u>Підприємництво та</u> <u>торгівля</u>	Кафедра Фінансів 2023 - 2024 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № <u>1</u> з дисципліни Податкова система	Затверджую В.о. зав. кафедри (підпис) <u>Лемішко О.О.</u> (ПБ) <u>29.05.2023 р.</u>
Екзаменаційні запитання			
1. Порядок реєстрації платників ПДВ 2. Чоловіку та дружині, які працюють в одного роботодавця та виховують трьох дітей віком до 18 років, нараховано за повний відпрацьований місяць 12 800 грн. та 8 700 грн. відповідно. Визначте кому з батьків доцільніше використовувати право на податкову соціальну пільгу з метою отримання більшого сукупного доходу. Визначте розмір податку на доходи фізичних осіб, який сплачують чоловік і дружина.			
Тестові завдання різних типів			
1	Встановіть відповідність:		
	1. Операції, що не є об'єктом оподаткування ПДВ	а) передачі майна у схов (відповідальне зберігання), а також у лізинг (оренду), крім передачі у фінансовий лізинг;	
	2. Операції, звільнені від оподаткування ПДВ	б) постачання технічних та інших засобів реабілітації (крім автомобілів), послуги з їх ремонту та доставки; товарів спеціального призначення, у тому числі виробів медичного призначення для індивідуального користування, для інвалідів та інших пільгових категорій населення; в) виплат у грошовій формі заробітної плати, а також пенсій, стипендій, субсидій, дотацій; г) надання послуг із страхування, співстрахування або перестрахування особами, які мають ліцензію на здійснення страхової діяльності відповідно до закону.	
2	Ставка збору за місця для паркування транспортних засобів та порядок сплати до бюджету встановлюються:	а) державною владою; б) положеннями Податкового кодексу України; в) відповідною сільською, селищною або міською радою; г) обласними та районними радами	
3	Фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання. – це		
4	В якому розмірі встановлено податкову соціальну пільгу для платника податку, який є Героєм України.	а) 50% розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня звітного податкового року б) 150% розміру суми загальної соціальної пільги на 1 січня звітного податкового року в) 200% розміру суми загальної соціальної пільги на 1 січня звітного податкового року г) 100% розміру суми загальної соціальної пільги на 1 січня звітного податкового року	
5	Суми податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення (Пвп), обчислюються за формулою.		
6	Податок із ввезених на митну територію України підкацизних товарів (продукції) сплачується платниками податку.	а) до або в день подання митної декларації б) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, для подання податкової декларації за місячний податковий період в) після подання митної декларації.	
7	Базою оподаткування митом товарів, що переміщуються через митний кордон України, є:		
8	Зобов'язані здійснювати корегування фінансового результату на усі різниці платники податку у яких:	а) річний дохід не перевищує 20 млн. грн.; б) річний дохід перевищує 20 млн. грн.; в) річний дохід не перевищує 10 млн. грн.; б) річний дохід перевищує 10 млн. грн.	
9	Розмір ставки для другої групи платників єдиного податку:	а) В межах до 20% розміру мінімальної заробітної плати б) В межах до 10% розміру мінімальної заробітної плати в) В межах до 5% розміру мінімальної заробітної плати г) В межах до 20% розміру прожиткового мінімуму	
10	Об'єктом оподаткування рентною платою за спеціальне використання води є:	а) Фактичний обсяг води, який використовують водокористувачі, з урахуванням обсягу її втрат в системах водопостачання б) Фактично використані літри води в) Обсяг води г) Фактичні обсяги забору води з водних об'єктів за мінусом встановленого ліміту	

8. Методи навчання

Методи навчання поділяють за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання: орієнтація на методи підготовки студентів до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; на методи вивчення нового матеріалу; на методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; на методи контролю й оцінки результатів навчання. Крім того, у навчальному процесі викладач виокремлює методи пояснення навчальної дисципліни, різноманітні методи організації самостійної роботи студентів.

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод найширше застосовують для передавання значного масиву інформації.

Метод проблемного викладення. Використовуючи відповідні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть полягає в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами та з навчальними посібниками. Такий метод, як евристична бесіда є перевіреним способом активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження і розрахунки та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

Методи контролю та самоконтролю: методи усного контролю; методи письмового контролю та самоконтролю; методи практичного контролю і методи практичного самоконтролю.

9. Форми контролю

Формами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна атестація та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. Поточний контроль може здійснюватись шляхом усного та письмового опитування, розв'язку тестових завдань, підготовки доповідей та рефератів, виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання.

Проміжна атестація для студентів очної форми навчання має на меті визначити сукупність знань студента з дисципліни по завершенню певного етапу вивчення дисципліни і проводиться у формі контрольних завдань та тестування по кількох темах у вигляді модулів.

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру для визначення обсягу знань студента по закінченню курсу і здійснюється у формі іспиту.

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, повідомлення, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове завдання, звіт, реферат.

Методи комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 8)

Рейтинг студента, Бали	Оцінка національна за результати складання	
	Екзаменів	заліків
90 - 100	Відмінно	Незадовільно
74 - 89	Добре	
60 - 73	Зараховано	
0 - 59	Задовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Навчальнo-методичне забезпечення

1. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1659>
2. Тітенко З.М., Біляк Ю.В. Навчальний посібник Податкова система Навчальне видання К.: Вид. центр НУБіП України, 2021. 634с.
3. Тітенко З.М. Методичні вказівки для вивчення дисципліни «Податкова система» Навчальне видання К.: Вид. центр НУБіП України, 2019. 100 с.
4. Тітенко З.М., Біляк Ю.В. Курс лекцій для вивчення дисципліни «Податкова система» Навчальне видання К.: Вид. центр НУБіП України, 2020. 189 с.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України. Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

2. Митний кодекс України. Відомості Верховної Ради України: документ 4495-17, редакція від 01.01.2018 року. URL: www.rada.gov.ua
3. Податковий кодекс України. Офіційний вісник України від 02.12.2010., № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Біляк Ю.В., Тітенко З.М. Податкова система: Навчальний посібник К.: НУБіП України, 2021. 634 с.
5. Волохов І.С. Податкова система: навчальний посібник. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
6. Зоря О. П. Податкова система: навчальний посібник. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В. 2019. 172 с.
7. Мединська Т. В., Чабанюк О. М. Спеціальні податкові режими: загальні положення, облік і звітність: Навчально-практичний посібник. К.: Алерта, 2017. 240 с.
8. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. [В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко]; за заг. ред. В.П. Хомутенко Одеса: «Атлант», 2015. 314 с.
9. Бутенко В.В., Дідик А.О. Співвідношення прямих та непрямих податків під час формування доходів зведеного бюджету України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія економічні науки. 2018. № 30. С. 68-72.
10. Бутенко В.В., Осіпова М.С. Податкова політика як засіб регулювання економічного розвитку держави. Проблеми системного підходу в економіці. 2018. № 3 (65). С. 55-60.
11. Головка М. Й. Аналіз сучасного стану індикаторів розвитку, стійкості та ефективності функціонування податкової системи України. Економічний форум. 2018. № 1. С. 261-265.
12. Диха М. В. Податкова система як складник забезпечення розвитку соціально-економічної системи України. Сучасні питання економіки і права. 2018. Вип. 1. С. 86-99
15. Зайцев О. В. Податковий менеджмент. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.
14. Крисоватий А.І. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні. Львів: Українська академія друкарства, 2017. 220с.
15. Крисоватий А.І. Наукові основи фіскальної теорії. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017 246 с.
16. Луцик А.І. Адміністрування податків. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 282 с
17. Макурін А.А. Теорія оподаткування : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с.
18. Пасічний М. Фіскальна результативність податкової системи України. Вісник Київського національного торговельно економічного університету. - 2018. № 3. С. 116-130.
19. Податкова система: Навчальний посібник. за заг. ред. Андрущенко В. Л. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.
20. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система». уклад. Гречко А.В. К., 2018. 171 с.

21. Податкова система: Навчальний посібник: за ред. С.В. Косторного. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. 196 с.
23. Реформування обліково-контрольної системи підприємств України за міжнародними стандартами: монографія, за ред. Н.О. Лоханової. Харків: «Діса плюс», 2018. 220 с.
24. Сенченко В. Б. Податкова система. Практикум. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 160 с.
25. Ткачик Ф. П. Удосконалення податкового контролю в Україні у контексті протидії ухиленню від оподаткування. Економічний часопис XXI. 2017. №. С. 133
26. Фінанси підприємств: Навчальний посібник: за ред. О.О. Яцух. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. 292 с.
27. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
28. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
29. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
30. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
31. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>. 6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
32. Офіційний сайт Державної фіскальної служби. URL: <http://minrd.gov.ua/>.
33. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
34. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>